

Opplysningsvesenets fond

Hvorfor skal staten bestemme at kirken skal være et museum?

Det er flere ting som ikke kommer klart frem i artikkelen i Vårt Land 28/1 på side 14 om hvordan staten tar kirkens penger og legger opp til å styre kirkens økonomi.

Følgene kommer ikke klart frem:

1. Pengene i Opplysningsvesenets fond (OVF) er generert av kirkens kvinner og menn. Det er ikke statens penger, selv om staten naturlig nok har styrt fondet akkurat, som de har styrt kirken inntil 1/1-2017 da kirken ble eget rettssubjekt. OVF er godt drevet og midlene på ca 12 milliarder er generert av kirkens midler. Dette er prestenes lønnsfond som ble brukt til dette frem til 1957.
2. Hvis kirken overtar fondet i sin helhet som var en av alternativene i Stortingsmelding 29 2018-2019, vil kirken igjen trygge prestenes lønn gjennom forvaltning av OVF, slik at vi ikke er så sårbare for de sittende politiseres bevilgninger. På sikt vil det altså ikke bety noe om for eksempel Frp ønsker å kutte i kirkens budsjett.
3. Staten har, også i senere tid gjort mye for å begrense OVF's overskuddet, bla med festetomt instruksjonen, som ville tappe fondet for ca 20%. Høyesterett fastslo i 2010 at staten ikke kunne tappe OVF på denne måten. Staten legger også mange føringer for OVF, slik at OVF fremstår i en del saker som lite hyggelige i forretningsmøter.
4. Staten har bestemt at OVF's overskudd skal brukes til «ekstra» vedlikehold av kirkelige kulturbygg. Kommunene har dette ansvaret og det står spesifikt i Stortingsvedtaket 14.04.20 at penger fra OVF ikke skal erstatte kommunenes ansvar for vedlikehold. Pengene skal brukes til et kirkelig bevaringsprogram. Er det meningen at en skal bruke 80-160 mill i året, overskuddet som nå går til menighetsarbeid, på å lage og vedlikeholde et bevaringsprogram, som kommunene skal betale?
5. Kirken mister et tilskudd til diakoni og annet menighetsarbeid på mellom 80- 160 mill kroner i året. Hva skal egentlig pengene brukes til? Vil staten bruke disse pengene bedre enn av kirken selv?
6. Bør ikke pengene brukes mer direkte menighetsarbeid for medlemmene, som når de ble brukt til prestelønninger?
7. Hvor er det blitt av Kirkedemokratiet? Hvorfor er dette bare tatt opp i Kirkerådet på møtet i sept 2019 i en lukket sak?
8. Ønsker kirken å bli et museum?
9. Hvis kirken disponerer hele fondet selv, som var en av alternativene i Stortingsmelding 29, da vil kirken kunne bygge opp sin egenkapital og bruke dette til lønn for ansatte, slik det var før 1957. Da vil kirken ikke være så sårbare for om staten kutter kirkens budsjett. For noen få år siden måtte vi i Tunsberg bispedømme redusere bemanningen med ca 10 prestestillinger, fordi det var kutt i kirkens budsjett. Ved å overta hele fondet til kirken er vi mindre sårbare i en slik situasjon. Derfor mener vi at vi må be Stortinget omgjøre sitt vedtak om å dele OVF, så kirken får de gamle byggene og staten resten, altså der en tjener penger. Alt ble brukt til prestelønn og det bør skje i fortsettelsen. Vi mener at staten ikke har rett til å styre disse midlene til bevaring av bygg og dessuten tappe fondet for penger, slik det kan se ut på Stortingsvedtaket i april 2020. Selv om det står at kirken skal få tilsvarende igjen for hva staten får. Hva betyr det? Tilsvarende av markedsverdi ved salg av det staten får som et engangsbeløp? Og senere ingenting? I stedet for å tjene 80-160 mill i året? Uansett er dette en svært dårlig avtale for kirken og slik at det faktisk er relevant å si at staten stjeler kirkens penger.